

АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЪДИИ ОТ СОФИЯ-ОБЛАСТ ПРЕДЛОЖИХА ДА ОТПАДНЕ МОНИТОРИГ ЗА СИСТЕМАТА НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ СЪДИЛИЩА

Общото събрание на съдиите от Административен съд – София-област (АССО) обсъди идеята за провеждане функционален анализ на Върховен административен съд (ВАС) и системата на административните съдилища от външни експерти към Службата за подкрепа на структурните реформи към Генералния секретарят на Европейската комисия.

Работна група към Общото събрание изготви становище в подкрепа на направеното от председателя на ВАС Георги Чолаков становище да се предложи на Министър-председателя, заместник министър-председателя по правосъдната реформа и Министър на външните работи и Министъра на правосъдието за предложение до Министерски съвет за оттегляне на т. 6 от втория списък от искания от 2017 г. за получаване на подкрепа по Програмата на ЕС за подкрепа на структурни реформи, одобрен с Решение № 632 от 20 октомври 2017 г. на МС.

В специално становище и след проведено гласуване съдиите от АССО решиха да се предложат корекции във въпросното предложение за мониторинг, защото по времето на това решение от предишния състав на ВСС никъде не е предвидено извършване на **„анализ с оглед на критериите за преценка необходимостта от съществуването на административните съдилища“**, изрично посочено в т.1.3 от Искането за подкрепа, направено от Министерски съвет. В искането за подкрепа е налице изрично позоваване на решение на Комисията по съдебна, натовареност и съдебна статистика към Съдийската колегия на ВСС, която е с помощни функции и не е орган, който е оправомощен да излъчва самостоятелни решения. Това решение на цитираната комисия не е одобрено от Съдийската колегия на ВСС /протокол № 31 от 25.07.2017г., т. 3.1./

Подробности в

СТ А Н О В И Щ Е

на съдиите от Административен съд – София-област в подкрепа на Становището на Председателя на Върховен административен съд, относно липсата на необходимост от реструктуриране на административните съдилища

Настоящото становище е основано на следното:

При изготвяне на Информационното табло за 2016 г. на Европейския съюз (ЕС) в областта на правосъдието, при анализа и крайните констатации е взето предвид състоянието в областта на правосъдието на отделните държави в контекста на европейския семестър през 2016 г. Отделните доклади за 26-те държави - членки са публикувани на 26 февруари 2016 г. и включват констатации относно правосъдните системи на редица от тях (BE, BG, HR, ES, HU, IE, IT, LV, MT, PL, PT, RO, SI и SK) (вж. последните доклади относно европейския семестър за 2016 г., IP/16/332 и MEMO/16/334).

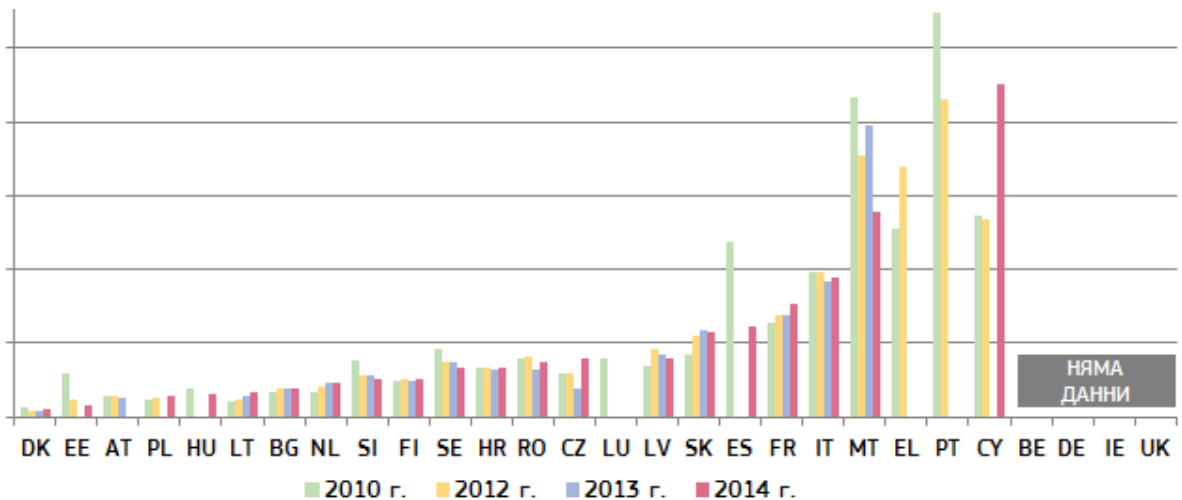
По показателя „бързина на правораздаването на административни съдилища“, България е на трето място за 2016г. и на четвърто за 2017г. Съпоставено към 2010г., 2012г., 2013г. и 2014г./видно от графиките/ е, че България е на челните места по бързина на административното правораздаване.

По повечето от другите показатели, изследвани за правосъдните системи в съответните държави - членки, като „възможности за онлайн предявяване на искове“, „предоставяне на правна помощ“ и други, които се отчитат от Информационното табло, България е на задни позиции и дори на последни места.

След като изрично в съдържанието на Информационното табло е посочено, че събраната информация на резултатите за държавите - членки по показателите, за които се събира информация, служи за определяне приоритетите за финансиране, буди недоумение фактът, че се одобряват проекти, свързани с дейности, по които България е на челните места.

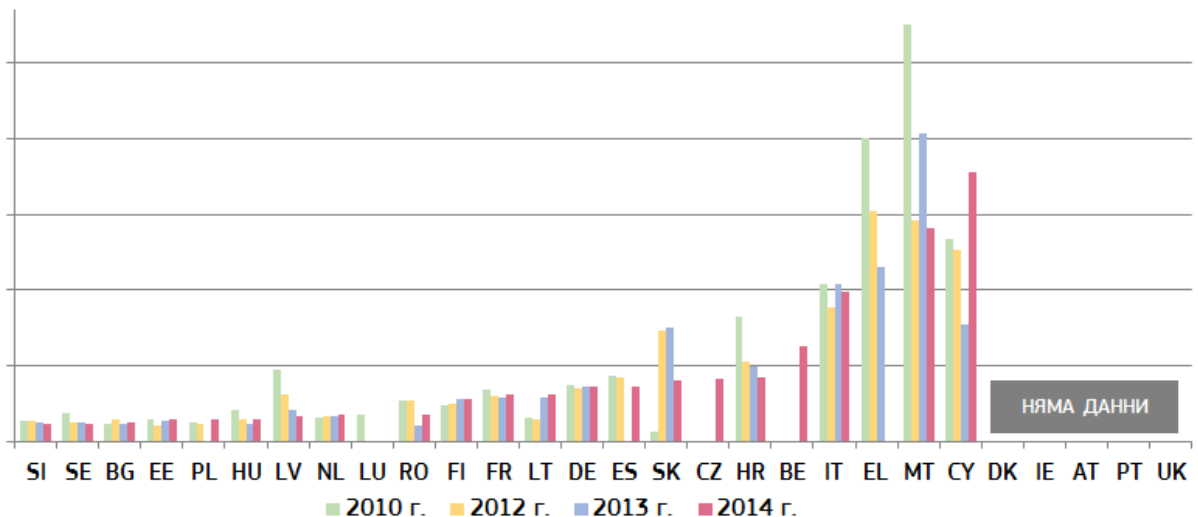
Предлагаме следните графики, извлечения от Информационното табло:

Графика 4: Време, необходимо за решаване на граждански, търговски, административни и други дела* (на първа инстанция/в дни) (източник: проучване на Европейската комисия за ефикасност на правосъдието)

Видно е, че България, по този **общ** за направленията – гражданско, административно и наказателно правосъдие анализ, е на **седмо място**.

Графика 6: Време, необходимо за решаване на административни дела* (на първа инстанция/в дни) (източник: проучване на Европейската комисия за ефикасност на правосъдието)

Видно е, че България, по този показател, но **само за административното правосъдие**, е на **челното трето място**.

Констатациите в Информационното табло се вземат под внимание и при определянето на приоритетите за финансиране по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) във връзка със съдебните реформи.

Цитираните по-горе показатели са определящи и също би следвало да бъдат взети предвид.

В пътната карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система в мярка 3.6.1 е заложено "План за регулиране натовареността на Върховен административен съд и системата на административните съдилища, включително чрез промяна в подсъдността на определени видове дела и структурни мерки." Предвидените индикатори за изпълнение са 1. Изготвен функционален анализ и 2. Изготвен план за укрепване."

Същевременно мярка 3.6.2. предвижда „План за намаляване натовареността на Върхов касационен съд (ВКС) с индикатори отново изготвен функционален анализ и изготвен план."

Към момента на взимане на решението на Висш съдебен съвет от 25.07.2017г. по протокол № 31 вече е бил изготвен функционален анализ на натовареността на ВАС и системата на административните съдилища с предложени конкретни мерки, поради което искането за подкрепа от 20.10.2017г. на Министерски съвет за одобряване на втори списък с приоритизирани искания от 2017г. за получаване на подкрепа по Програмата на Европейския съюз за структурни реформи е направено без да е отчетено становището на Съдийската колегия на ВСС, приетия вече анализ на ВАС и не е съобразено с предвидените мерки по пътната карта за изпълнение на Актуализираната стратегия за съдебна реформа, приета от същия Министерски съвет. Никъде в приоритетите по специфична цел 6 „Развитие на отделните институции на съдебната власт“, в предвидените мерки, очаквани резултати и индикатори за изпълнение, не е предвидено извършване на „**анализ с оглед на критериите за преценка необходимостта от съществуването на административните съдилища**“, изрично посочено в т.1.3 от Искането за подкрепа, направено от Министерски съвет. В искането за подкрепа е налице изрично позоваване на решение на Комисията по съдебна, натовареност и съдебна статистика към Съдийската колегия на ВСС, която е с помощни функции и не е орган, който е оправомощен да излъчва самостоятелни решения. Това решение на цитираната комисия не е одобрено от Съдийската колегия на ВСС /протокол № 31 от 25.07.2017г., т. 3.1./

Горната неточност в подадената информация в искането до Службата за подкрепа на структурните реформи към Генералния секретариат на Европейската комисия **е довело до грешна оценка за нуждата** от функционален преглед на структурата на системата на административните съдилища, като се предложат различни мерки за оптимизиране на системата, в това число и структурна реформа".

В подкрепа на горното, изразяваме и следното:

- административното правораздаване не би могло да се разглежда отделно от останалите звена в съдебната система в контекста на проблемите ѝ;
- структурна реформа само на административните съдилища, още по-малко чрез закриване или съкращаване, не би довела до очакваните резултати;
- изготвянето на функционален преглед в момента, когато има внесени предложения за законодателни промени, основно касаещи подсъдността административни дела, би било преждевременно и безмислено;
- налице е дублиране на оценки, тъй като с решение от 25.07.2017г. /протокол № 31, т. 3.2./ на ВСС е приет функционален анализ на натовареността на ВАС и системата на административните съдилища, с набеязани конкретни мерки;
- необходимо е обобщаване на извършените анализи за състоянието на административното правораздаване в държавите-членки и извеждане на добрите практики, като при тях се вземат предвид и постигнатите положителни резултати в България;

Заложените мерки в пътната карта по Актуализираната стратегия вече не отразяват променените условия и извършването на съдебната реформа, би трябвало да бъде базирано на първо място на анализа по показателите на Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието през последните години.

Едва след такъв задълбочен анализ, набелязвайки приоритетите и позовавайки се на изрично посочените цели в самото Информационно табло, а именно: „**събраната информация на резултатите за държавите членки по показателите, за които се събира информация служи за определяне приоритетите за финансиране**“, да се набележат дейности, за които е нужна подкрепа и съответно финансиране по проекти.

Другото означава да не се отрази обективно състоянието на българската съдебна система и да се разруши положителното, което работи.

Необходими са законодателни промени гарантиращи равномерното разпределение на делата, мобилност на щатове и съдии, бързо решаване на възникнали проблеми чрез командироването, електронно правосъдие, а не радикални промени свързани със структурни реформи на административните съдилища.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Препис – извлечение от Протокол № 2/19.04.2018 г. от Общо събрание на съдиите от Административен съд – София-област;
2. Становище на съдиите от Административен съд – София-област.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
СОФИЯ ОБЛАСТ:**

/МАРИЯ ПОПОВА/